

Kortdurende video-hometraining (K-VHT) in gezinnen met jonge kinderen

nieuwsgierig kind

mama volgt en doet mee

kind wordt ondersteund

WAT IS K-VHT? Kortdurende video-hometraining (K-VHT) is een vorm van specialistische begeleiding of zorg die zowel preventief als curatief wordt ingezet in gezinnen met jonge kinderen (0-4 jaar). K-VHT wordt met name uitgevoerd door de jeugdgezondheidszorg (JGZ), GGD en Thuiszorgorganisaties om ouders te ondersteunen in de omgang met hun kind. Het is een aanvulling op de opvoedingsondersteunende taak van de jeugdverpleegkundige of thuiszorgmedewerker. De jeugdverpleegkundige of thuiszorgmedewerker (video-hometrainer) filmt een dagelijks verzorgingsmoment en/of contactmoment in de thuissituatie, waarbij de baby of peuter wakker, aandachtig en actief is. De video-hometrainer bekijkt en bespreekt de gemaakte video-opname met de ouders, conform de in de handleiding beschreven werkwijze. Meestal wordt K-VHT aangeboden aan ouders met kinderen van 0 tot 4 jaar, een aangepaste werkvorm kan ingezet worden in gezinnen met oudere kinderen. In sommige regio's wordt K-VHT ook aangeboden vanuit gespecialiseerde centra voor hulp aan ouders en jonge kinderen en vanuit 'eigen praktijk'.

VOOR WIE? K-VHT is bedoeld voor ouders van kinderen van 0 tot 4 jaar die spanning ervaren in de opvoeding en/of opvoedingsvragen hebben. Het gaat hier dan met name om ouders bij wie:

- de hechting met de baby onder druk staat of moeilijk tot stand lijkt te komen

- de interactie met het kind onder druk staat door onbegrip, irritaties en machteloosheid
- opvoedingsvaardigheden tekortschieten waardoor het contact met het kind negatief verloopt
- de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind onder druk staat door problemen in de communicatie en het contact met het kind

Het gaat om gezinnen waarin de opvoedingsvragen en -spanningen van dien aard zijn dat het contact met het kind niet soepel verloopt en het genieten van het kind op de achtergrond is gekomen. Meestal zal de ouder die in aanmerking komt voor K-VHT opvoedingsspanning ervaren. Een enkele keer kan het gaan om ouders die in een opvoedingscrisis verkeren, bijvoorbeeld door een zuigeling die overmatig huilt. Ouders kunnen hun hulpvraag stellen op het consultatiebureau, bij wijze van spreken als hun kind twee dagen oud is, maar ook als het 3 jaar en 10 maanden is.

WERKWIJZE De video-hometrainer maakt een video-opname van maximaal 10 minuten in de thuissituatie van een dagelijks verzorgingsmoment, bijvoorbeeld tijdens het eten, spelen of wassen. Deze video-opname wordt door de video-hometrainer nauwkeurig geanalyseerd. Bij deze analyse wordt per moment gekeken naar de initiatieven van het kind en de respons van de ouders op deze initiatieven. Met andere woorden: naar de (kwaliteit van) de interactie. De kwaliteit van de interactie is op

videobeelden heel goed zichtbaar. Bij het bekijken, analyseren en bespreken van de beelden ligt het accent op wat nog intact is, wat goed gaat en op wat het kind nog nodig heeft om zich goed te kunnen ontwikkelen. De ouders gaan door het bekijken en bespreken van de videobeelden hun kind beter begrijpen. Zij zijn vervolgens in staat om adequater en sensitiever te reageren op hun kind waardoor de gezonde ontwikkeling van het kind wordt ondersteund.

EEN MOEDER:

"Het was voor mij heel mooi om te zien dat ik het toch in me had om goed te reageren op mijn zoontje van 3 als hij zo dwars deed. Ik ben daardoor mijn onzekerheid helemaal kwijt en kan hem goed helpen. Als ze het me hadden verteld had ik het nooit kunnen geloven. Nu heb ik het zelf gezien"

DOEL De interventie verbetert de kwaliteit van de interactie tussen ouder en kind. Dit heeft een positief effect op de kwaliteit van het contact en de hechtingsrelatie. Door de verbeterde afstemming van de ouders op het kind kunnen de ouders hun opvoedingsvaardigheden verder ontwikkelen, waardoor sociaal-emotionele ontwikkelingsproblemen bij het kind worden voorkomen, verminderd en opgelost.

HOE LANG? De video-hometrainer komt maximaal drie keer filmen en drie keer terugkijken, gevolgd door een follow-up van één keer filmen en één keer terugkijken. Een huisbezoek duurt gemiddeld een uur. Een totaal K-VHT traject omvat 8 uur directe begeleiding aan het gezin. Het traject wordt meestal verspreid over een aantal weken. Dit kan variëren van 6 weken tot 3 maanden.

EEN JEUGDVERPLEEGKUNDIGE:

"K-VHT voorkomt hechtingsproblematiek bij baby's en bij jonge kinderen. Het is voor mij een werkwijze waar ik in korte tijd heel veel mee kan bereiken. Beelden zeggen immers meer dan duizend woorden"

RESULTATEN Er is Nederlands en buitenlands onderzoek dat de effecten van K-VHT aantoont. Kinderen van ouders die sensitief reageren, blijken zich veiliger te hechten. Ook lijkt video-hometraining gedragsproblemen in de peuterleeftijd te voorkomen. De interventie verbetert de hechting van geadopteerde baby's en is een werkzaam bestanddeel bij de hechting van moeders met depressieve klachten en hun baby. Daarnaast is aangetoond dat de methode de hechting tussen prematuur geboren baby's en hun vaders en moeders aanzienlijk verbetert. Analyse van een video-opname maakt de ouders duidelijk hoeveel signalen hun kind geeft, die zij eerder in de dagelijkse omgang niet herkenden. K-VHT is opgenomen in de Databank Effectieve Interventies (DEI) van het NJi als 'goed onderbouwd'.

MAATSCHAPPELIJKE OPBRENGST Steeds meer onderzoek benadrukt het belang van een goede hechting en van een positieve ouder-kind interactie voor een gezonde ontwikkeling van het kind. De risico's van problemen in de ouder-kind relatie zijn bijzonder groot als vader of moeder zelf problemen heeft en de consequenties zijn het grootst voor kinderen in hun eerste levensjaren. Investerings in de jongste levensjaren leveren dus het meeste op. Uitgebreidere informatie is te vinden in de brochure: 'Investeren in opvoeden en opgroeien loont!' van Actiz en GGD-Nederland, te downloaden via www.actiz.nl/jeugd of www.ggd.nl

ontwikkelingsbehoefte

geven en nemen

spelplezier